

ŠIAIP IR TAIP

Rašo V.

Demokratų partijos vadas, Adai E. Stevenson, kalbėdamas Kolumbijos universiteto iškilnėse, patarė amerikoms tikėti į savo kraštą, nežūrint visų dabartinių laikinių nesąmoningų abejojimų, kurių ypač daug sukėlė senatoriaus McCarthy veikla.

New Yorke areštuota vyras, prisipažinęs nužudęs, tris merginas ir vieną vyrą. Policijai pakliuvo už neatsargų važiavimą automobiliu.

Dienos reikaluose paskendę, nepastebime tylių didelių istorijos žingsnių: 1970 metais Amerika turės 160 milijonų gyventojų, Rusija 250, Indija 500, o Kinija 600 milijonų.

Iki 1939 metų, pagal prof. V. Biržišką suskaičiama, išleista į pasaulį 26,097 lietuviškos knygos. Būtų gražu ir brangus knygynėlis, jei vienas asmuo, ar įstaiga, jas visas turėtų!

Vienas mūsų poetas rašo: "Taip nusibodo svietimas daugus, ir galvos svietimos, ir žmonės. Norėtusi matyti tėviškės laukus, nors iš kartuvių paklodės. "O kitas sako: "O gal ir asmuo ant gonkų laukia? Nelauk, motule! Manęs nesulauksi! O jei ir sulauksi, ir gi bus nekas."

Marškinius nusipirkti darbininkas turi išdirbti:

Brazilijoje — vieną dieną.
Meksikoje — tris dienas.
Amerikoje — dvi valandas.

Lietuvoje gali dirbti kiek nori, vistiek marškinį negausi, nes lietuvių marškinius rusai pasigrobė.

Clevelande "Vilties" draugijos metinėse šeime paminėjo, kad "Dirvos" laikraščio leidime būta \$49,000 pajamų, ir likę \$1,200 pelno. Nutarta statyti salę. Iš 865 šerinkų balsais dalyvavo 696. Dr. jos pirmininkas J. J. Bačiūnas.

Detroito planuojama pirkti lietuvių salę. Idomu, susirinkimas tam tikslui įvyko salėje, kuri seniau buvo lietuvių, bet dabar ispanų, nes lietuvių neįstengė išlaikyti.

Sovietų cenzūra leido vienam rašytojui per žurnalą Novy Mir pareikšti, kad sovietų literatūra esanti (ir bus) ne kas, jei ne bus leista rašytojams rašyti nuoširdžiai, iš širdies. Sako, rašytojai ne pamokslininkai, bet savo širdžių atvėrėjai.

Diplomatų konferencijos su komunistais Genevoje dar nieko gero neišsprendė. Jau septinta savaitė vis kalbama ir kalbamasi. Šveicarams pradeda atsibosti, būti toms konferencijoms šeiminkas.

Amerika tinkamai paminėjo dešimties metų sukaktį, kaip jos kariuomenė išlipo Prancūzijoje, ties Normandy kraštu, ir pradėjo vyti Hitlerio pulkus iš Europos.

Padėka

"AMERIKOS LIETUVIO" spaudos pirkikas įvykęs birželio 6-tą, Woodland Parke, pasisekė aciu visų worcesteriečių pagelba. Reiškiamė nuoširdžią padėką visiems dalyvavusiems ir prisidėjusiems su auka ir darbu. Sekantieji veikėjai darbavosi laike pikniko: Aleksas Žilinskas, Juilė Lendraičienė, Marijona Zinkienė, Domas Šermukšnis, Magdalena Žilinskienė, Petras Kriaunelis, Ona Baziliauskienė, Uršulė Dapkunienė, Juozas Ulid ir Magdalena Mitrikenė. Šimtą kartų aciu už nuoširdų lietuviškos spaudos paramą. **Leidėjai**

Nr. 22

WORCESTER, MASS.,

Birželio (June) 11, 1954

Vol. XXXVI

BIRŽELIO LIUDNIEJI ĮVYKIAI

Nors birželio mėnesį gražios dienos, gamta pilniausiam savo žydėjime, vienok kiekvienas lietuvis giliai liūdi ir su skausmu atmena 1941 metų birželio liudnuosius įvykius, kada prasidėjo mūsų tautos žiaurus žudymas, tokio baisaus ikšiol neįvyko pasaulio istorijoj.

Lietuvos okupacija prasidėjo 1940 m. birželio mėnesio vidury, klastingu priverstinu "savitarpinės pagelbos" paktu. Tada buvo įvesta Lietuvos teritorijon "teisėtai" dideli Sovietų Rusijos kariuomenės kiekiai. Tuo pačiu metu, tie patys įvykiai dėjos ir kitose Pabaltijo valstybėse — Latvijoje ir Estijoje. Maskva vos tik okupavusi Lietuvą, pradėjo naikinti lietuvius. Žmonės buvo gaudomi, suimtinėjami ir kalėjimaj kišami. Iš pradžių pateko tie lietuvių, kurie buvo arti prie vyriausybės, valstybės administracijos, ir visuomeninių organizacijų.

Praėjus metui, masinis lietuvių tautos naikinimas prasidėjo birželio viduryje, tai yra, 1941 m. Jau prieš Lietuvos okupaciją, Maskva paruošė planą, ir atvykę specialūs NKVD daliniai per kelias naktis areštavo ir ištrėmė į Rusijos gilumą apie 30,000 Lietuvos gyventojų.

Rusai pasielgė žiauriai neatsižvelgė į kudukius, moteres, mirštančius ligonius. Daug iš jų mi-

rė gyvulių vagonuose. Nėra nei vieno lietuvių, kurio artimesnis ar tolimesnis giminaitis nepateko į šiuos vagonus, kur nuvežti į Sibirą priverstiniais darbams. Mažai kas yra gyvųjų tarpe, didžiama jų kūnai amžinai pasiliko Rusijos sniegynuose.

Po šios pirmosios lietuvių žmonių žudymo bangos, buvo ir kitos. Ligi šiol apie 350,000 žmonių buvo deportuoti priverstiniais darbams, į vergiją. Tas pats likimas gresia visam pasauliui ir jei komunizmas nebus sunaikintas, visos tautos pateks į tą pačią duobę.

Dabar kaip niekad pirmiau reikia lietuviams vienybės, pamiršt savo partijėles ir stoti į savo tautos laisvinimo kovą. Tik tada Lietuva vėl bus nepriklausoma ir jos žmonės išgelbėti iš vergijos ir mirties.

Kas met vis daugiau lietuvių kolonijų minėja birželio baisius įvykius. Vienos rengia patriotiškas prakalbas, pamaldas mirusių atminimui, kitos renka aukas ištremtų sušelpimui, išneša rezolucijas.

Massachusetts valstybės lietuvių irgi prisideda prie šio minėjimo visokiais galimais būdais. Visi dalyvaukime skaitlingai, nenurimkime kol mūsų tauta papuolus po aštrių genocido peiliu.

Birželio 14 d. — iš WBS stoties (1030k.) Boston'e — 2:30 val. p.p. Proklamacija bus skaitoma ir taipgi bus pasikalbėjimas su pirmininku Baltic American Society of New England, Dr. E. Spigulis (kuris yra Latvij kilmės). Tą pačią dieną, iš WVOM stoties (1600 Boston'e — 9:30 iki 10:00 valanda vakare, bus Baltijos koncertas ir kalba.

THE COMMONWEALTH OF MASSACHUSETTS

By His Excellency
Christian A. Herter
Governor

A Proclamation

1954

Fourteen years ago, the Soviet Union, in accordance with its malignant policy of destroying all human and national rights, forcibly absorbed the Baltic Republics: Lithuania, Latvia and Estonia. Many unfortunate men and women, who resided in these Baltic lands, were taken from their homes and sent to slave-labor camps in Siberia. It is doubtful whether these pathetic human beings could survive the camps of torture, and certainly those who do come out alive will have little to look forward to.

The United States has declined to recognize the forcible incorporation of Lithuania, Latvia and Estonia into the Soviet Union. Our people feel very strongly that these acts of Soviet aggression, which brought helpless and unfortunate peoples under the suzerainty of the Hammer and Sickle, are beyond the pale of civilized behavior.

The fate of the Baltic Republics is particularly significant in America because many of our citizens have come from families of Baltic origin or themselves migrated to the United States from these lands. To those of our neighbors, associates and friends who feel deep distress over the fate of the people in their homeland, including many of their own kinsfolk, we extend the hope and confidence that a new day of freedom will soon dawn across the sea.

With the prayer that the people of Lithuania, Latvia and Estonia will soon be delivered from the brutal tyranny under which they suffer, now, therefore, I, Christian A. Herter, Governor of the Commonwealth of Massachusetts, do hereby proclaim Tuesday, June 15, 1954, as

BALTIC STATES FREEDOM DAY

in the Commonwealth and urge our citizens to cooperate in its observance.

GIVEN at the Executive Chamber in Boston this twenty-eighth day of May, in the year of our Lord one thousand nine hundred and fifty-four, and of the Independence of the United States of America, the one hundred and seventy-eighth.

By His Excellency the Governor, CHRISTIAN A. HERTER
EDWARD J. CRONIN
Secretary of the Commonwealth.

PIRMIEJI APSIGINIMO LAVINIMAI

"Atominės Bombos Puls Ant Miestų"

BOSTON, Mass. — Gubernatorius Christian A. Herter ir Civilinės Apsaugos Agentūros direktorius John J. Maginnis pranešė pirmuosius nuo oro puolimų apsiginimo lavinimus, kurie bus laikomi pirmadienio ryte, birželio 14-tą. Massachusetts Civilio Apsaugos personalas bus pasiruošęs, kada pirmieji visuotini nuo oro puolimų lavinimai bus laikomi, "BIRŽELIO 14-tą, 175,000,000 amerikonom ir kanadiečiam.

Pulkininkas John M. Maginnis, Valstybės Direktorius netik ką suorganizavo Civilinio Apsaugos tarnystes, bet ir pakvietė į talką miestų mayorus ir kitus valdininkus. Krautuves ir dirbtuves buvo prašomos klausyti vyriausybės patvarkymus. Visi laikraščiai, radio stotys ir televizijos praneš gyventojams apie pratimus.

Nuo 10:00 val. ryto iki 10:10 visi žmonės turės budėti. Apie 9:30 val. radio ir televizijos stotys gaus pranešimus. 10-tą val. visi turės rasti pastoges kuo greičiausia, policija ir pagelbininkai prižiūrės. Visos Civilinės jėgos šiame krašte, Hawaii, Porto Rico, Alaska, ir dešimts Kanados provincijų veiks per 24 valandas. Į tą laiką atominė bomba bus numesta ant Bostono, 8 skykus didesnė kaip Hirošima bomba. Taipgi Hartford, Conn., New Yorkas, Buffalo, Schenectady ir kiti miestai bus bombų užpulti.

Šie lavinimai, kurie įvyks sykiu per visą kraštą, buvo planuoti prezidento Eisenhowerio. Gubernatorius Val Peterson, Tautinės Civilės Apsaugos direktorius ir jo štabas vadovaus ir apvertins šiems apsaugos pasirušimams.

McCarthy - Armijos Ginčai Baigiasi

WASHINGTON. — Republikonai McCarthy - Armijos išnaginėjimo komitete nubalsavo baigti ginčus, kaip tik bus sen. McCarthy jo du pagelbininkai išklausinėti. Jau aštunta savaitė, kaip tęsiasi šie ginčai kurie numatomi baigti sekančios savaitės pabaigoje.

NAUJAME KAILYJE RYTŲ VOKIETIJA

Maskva neseniai paskelbė, kad rytų vokiečiai gali tvarkytis laisvai. Šis paskelbimas iš tikro yra tik apgaulė. Rytinė Vokietija, kurioje yra 18 mil. gyventojų, negali naudotis jokia laisve. Sovietų kariuomenė, policija ir kiti agentai toliau pasilieka tame krašte ir pilnai šeiminkauja. Grotewohlis vadinamoji "vyriausybė" buvo Maskvos sudaryta ir toliau pareina nuo jos malonės Tame vadinamame laisvame krašte negali būti nė kalbos apie laisvus rinkimus, kurie yra daromi Vakariniėje Vokietijoje. Todėl to krašto vyriausybė laikosi ne žmonių pasitikėjimu, bet Maskvos ginklu. Tą ginklą pašalinus, netrukus turėtų dingti ir komunistinė vyriausybė.

Rytų Vokietijos komunistų partijos suvažiavime dalyvavo visa eilė Sovietų pareigūnų. Visasąjunginis užsienio prekybos ministeris ir ministerio pirmininko pavaduotojas A. J. Mikojan priekaitavo komunistų partijos sekretoriui Ulbrichtui, vidaus reikalų ministeriui William Stophiui, planavimo viršininkui Heinrichiui Rau dėl visos eilės apsilėidimų ūkio srityje. Kai kurie priekaitai yra iš piršto išlaužti, nes anksčiau rytų vokiečiai negalėjo prekiauti su Vakarų Vokietija dėl to paties Mikojan daromų kliūčių. Gi Mikojanas šaukia: "Kodėl jūs nepalaikote glaudžių prekybinių ryšių su Vakarų Vokietija?"

Prancūzai Šaukia 80,000 Naujokų

Prancūzijos vyriausybė nutarė pagretinti naujokų šaukimą į armiją ir užuot lapkričio mėnesio pašaukti 80,000 naujokų birželio mėnesį. Kartu su tuo sandomieji kariai savanoriai bus telkiami į atskiras dalis ir paskubomis gabenami į Indokiniją. Prancūzai ruošiasi pasiūsti į Indokiniją nuo 30 iki 40 tūkstančių karių. Pranešimai sako, kad prancūzai paskirs naują karo vadą Indokinijai ir esą pasiūlė tą vietą užimti maršalui Juni, kuris neseniai buvo pašalintas iš visų pareigų prancūzų armijoj dėl nesutikimų su vyriausybe.

Walteris Ulbrichtas plačiai kalbėjo apie ūkio politiką Rytinėje Vokietijoje. Jis lengva ranka numojo į tuos pažadus, kuriuos suteikė praėjusiais metais maištausiemis vokiečiams. Jis nustūmė į kalėjimą eilę komunistų vadų, pavyzdžiui, Franze, Dahlemj, Zeisserj, ir Hernstadtą. Jie visi ir eilė kitų apkaltinti "patekę Berijos įtakon."

Ulbrichtais, nelyginant Leninas, pradžioje žadėjo gyventojams įvairių gėrybių. Šiandieną Ulbrichtas seka Mikojan nurodymais ir kartoja jo žodžius: masinų gamyba nepatenkinama, jų teikimas vėluojamas ir išvežimas trukdomas. Eilės prekių savikaina esanti per aukšta. Daugelis žmonių skęsta popierizme, nes susirašinėjami tik padidina esamą netvarką. Grotewohlis, prieš kurį jau anksčiau buvo sukelta audra, pradėjo pulti ne vien vidinę suirutę, bet ir komunistinę propagandą, kuri toli yra nepajėgi gyventojus padaryti gerai komunistais. Tų dviejų komunistų vadų susikirtimas, kuris jau buvo anksčiau numatomas, ypatingai susilpnino Ulbrichto padėtį. Komunistų partijos centro komitete išrinkta dauguma yra nepalanki ligšioliniam komunistų partijos vadovui.

Iš seno žinoma, kad Rytinėje Vokietijoje ūkis yra atsidūręs suirutėje. Žemės ūkio gamyba yra tiek sumažėjusi, kad nepajėgia patenkinti gyventojų reikalavimų. Maskva nepatenkinta, kad šis kraštas yra nepajėgus tiekti tas duokles, kurios yra Maskvoje jam numatytos. Mikojano buvimas rytų vokiečių komunistų konferencijoje įrodo, kad Maskva didžiausią dėmesį kreipia į Rytų Vokietijos ūkinį išnaudojimą, nes ten politinius ir karinius klausimus sugebės Kremlius patvarkyti. Tokia, neva laisva, Rytinė Vokietija nieko gero negali laukti iš Maskvos. Tą gerai žino ne vien to krašto gyventojai, bet ir komunistai, kai Ulbrichtui iš po kojų žemė slysta.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

V. M. KLAUSUTIS

JONAS TAREILA 80 METŲ

Nenustoję Vilties Sulaukti Atgimimo Ir Išsilaisvinimo Lietuvių Tautos, Veteranas Mūsų Išeivijos Veikėjas JAV.

ANAIŠ labai klaidkiais Lietuvoje laikais rusų valdymo gimė ir augo Dainavos krašte Jonas Tareila, jaunas išvyko į vakaruose išgarsėjusį kraštą — aukštinę Ameriką. O tais laikais, prieš 60 m., Amerika kad ir buvo garsi, bet nebuvo tokis kraštas kaip dabar, bet jame buvo laisvė, kuri traukė visus pavergtuosius lietuvius prie savęs. Lietuvos sūnai pasiekė amžiaus savistovumo, nenorėdami patekti į neapkenčiamos Rusijos kariuomenę bėgo į užsienius, daugumoje į laisvąją Ameriką. Ir Jonas Tareila prieš virš 60 metų paliko savo tėvynę, gražiąją Lietuvą, tą gražų prof. Krivės - Mickevičiaus išgarsintą jo raštuose Dainavos kraštą, bet ligi šios dienos nepamiršo tėvynės Lietuvos, kasdieną siejantis del jos.

Daug mūsų tautiečių rado laisvę JAV krašte ankstyvesnės emigracijos, daug jų šiame krašte palaidota, išlįsi po vėlna. Dauguma jų čia gyvenę ir žuvo, tapo nežinomais ir pamirštais, nes jie gyvenę asmeniškai gyvenimu, tapo nežinomais kai jie gyvenę ir kai mirė, niekas iš lietuvių neprisimins jų, nes jie iš savo gyvenimo nepalikę jokių savo darbų ir pėdsakų, bet p. Jonas Tareila, vienas iš senesniųjų lietuvių išėivijos visais laikais buvo plačiai Amerikos lietuviams žinomas kaip veikėjas, retas iš lietuvių nėra girdejęs apie p. Joną Tareilą, arba, asmeniškai jo nepažįsta tarpe senesniųjų amerikiečių lietuvių, nes jis buvo visuomenininkas, pirmąjį mūsų išėivijos žmonių gyvenime ir veikloje.

Šįmet 15 d. birž. sukako jam 80 metų ir virš 60 metų gyvenimo Amerikoje. Jis per tuos virš 60 m. gyvenimo išvarė daug vagų lietuviškos visuomenės dirvoje ir užsiplėnė didžios garbės kai visuomenininkas. Jonas Tareila, kaip jis pasakoja, daug visko pergyveno, labai daug sunkių metų, beviltiškumo, bet nežuvo, jis palapsniškai kilo asmeniškai ir visuomeniniam gyvenime. Sugebėjo savo reikais apsirūpinti ir kitiems padėti įsikurti, sunkumus nugalėti.

Siekdamas mokslo, pažangos ir kultūros gyvenime jis ragino kitus nerūdyti anglio kasyklose ir kukliuose anų laikų fabrikuose, skatino jaunuosius lietuvius būti taupiais ir siekti mokslo, gyvenime lengvatų ir garbės, svarbiausia būti gerais lietuviams. Ir nevienas iš anų laikų lietuvių jaunuolis paklausė p. T. Tareilos, nuėjo p. T. Tareilos nurodytu keliu, tapo juristu, mediku ar kitokios profesijos žmogum. Jonas Tareila, kaip idealistas, humanistas ir tauris lietuvis, pats tapo profesionalas baigęs

farmaceuto mokslą ir savo profesijoje praktikuoją arti 40 metų.

Bet Jonas Tareila tapęs profesionalu ir vienu iš mūsų intelektualų nepamiršo lietuviškųjų reikalų ir tėvynės Lietuvos. Daug mūsų žmonių ir nesubrendusiųjų intelektualų nukrypo nuo tiesaus lietuviško kelio, nuėjo į dešinę ar kairę viliojami svetimųjų internacionalų idealų, o Jonas Tareila visais laikais ėjo tiesiu lietuvišku keliu, nenukrypo į kairę ar dešinę bei svetimą idėją, lietuviškoji idėja buvo ir tebėra jo vyriausias IDEALAS! Ir jo šeima, Amerikoje išauklėta, sūnus Keistutis, dukrelės Alena ir Milda tebėra lietuviams nors Lietuvos nematė, lietuviškos mokyklos nelankė.

Prieš kelis metus atgal J. Tareila susilaukė dilžio smūgio, jo sūnus Keistutis, taipgi, eidamas tėvo pėdomis buvo išmokslintas ir praktikavo farmaceuto profesijoje, staiga mirė vos tiktai šeima sukūręs ir profesijos pasiekęs. Sūnaus Keistučio mirtis skaudžiai palietė p. Joną Tareilą visą šeimą. Tareila ir jo žmona, tai buvo pavyzdgingieji lietuvių tėvai. Jų dukrelės išmokslintos, baigė mokslo kolegijose. P-lė Alena Princeton universitete, jos seselė Milda. Žodžiu, Tareilos šeima viena iš lietuviškiausių ir pavyzdgingiausių Waterburyje buvo per eilės metų, veikėjų ir svečių lankoma, amerikiečių ir iš Lietuvos atvykstančiųjų.

Jonas Tareila buvo vienas iš pirmųjų SLA veikėjų ir Pirmuoniu šios lietuvių didžiosios organizacijos, vadas kitų organizacijų. Nebuvo tokio lietuviškojo Seimo ar svarbiosios konferencijos kurioje nematėme Joną Tareilą, dažnai vadovaujamoje rolėje. Ir Lietuvos atžvilgiu, kai kiti su ranka pamodavo sakydami: "Et, veltui mūsų pastangos, Lietuva jau žuvusi amžinai!" O, Tareila išgirdęs tokius pareiškimus nuolat protestavo: "Nesamone! Tikrai silpnavačiai, dvasios ubagai tegali taip protauti ir sakyti. Ne, vyrai, Lietuva kelsis, lietuvių tauta atgims, sulauks laisvės ir nepriklausomybės! Jis taip sakė kai dar lietuvis kovojo už spaudos laisvę ir autonomiją Lietuvos.

Ir dabar Tareila stipriai tik, kad Lietuva dar nežuvusi, kad ji kelsis ir bus laisva ir nepriklausoma, kad istorija dar kartą pasikartos. Štai kame glūdi p. Jono Tareilos lietuviškas taurimas. Mes sveikiname šį mūsų veteraną veikėją, p. Joną Tareilą sulaukusį 80 metų amžiaus ir linkime jam ilgiausių metų! Linkime jam sulaukti Lietuvos naujo kilimo ir nepriklausomybės. Ir mes, visi taurieji Amerikos lietuvių, kartu su p. Tareila tikime, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma, Lietuva bus koj mės lietuviams būsimie. Taip sako Jonas Tareila.

Lietuvos Diplomatinijos Šefo Pranešimas Spaudai

Iš Romos, Italijos

Pastaruojų metu buvo paskleistos informacijos, esą Vokietijos Federalinė Vyriausybė sutikusi, kad Bonnoje būtų atstatyta Lietuvos Atstovybė ir priėmusi VLIKO paskirtą asmenį Lietuvos Respublikai atstovauti.

Lietuvos Diplomatinijos Šefas, remdamasis jam iš autoritetingų šaltinių suteiktomis žiniomis, praneša, kad pasakytos informacijos neatitinka tikrovę. Jokia oficiali Lietuvos Respublikos Atstovybė Bonnoje neegzistuoja. Jos reikalu Vlikas buvo parašęs laišką Vokietijos Užsienio Reikalų Ministerijai, tačiau šis laiškas paliktas be atsakymo.

Šia proga Vokietijos Vyriausybės sluogsnuose buvo pakartotinai pareikšta, kad Vokietija ir toliau nepripažįsta Baltijos Valstybių prijungimo prie Sovietų Sąjungos.

Diplomatinijos Šefas, atitaisydamas šias nepagrįstas informacijas, apgailestauja, kad veiksmai, iš kurių jos kilo ir kurie buvo padaryti už Lietuvos Diplomatinijos Tarnybos ribų, yra nesuderinami su Lietuvos prestižu ir tegali pasunkinti Lietuvos atstovavimo klausimą Vokietijoje.

Pažymėtina, kad nuo pat pirmosios sovietų įsiveržimo į Lietuvą dienos Lietuvos atstovavimas prie svetimųjų valstybių ir Lietuvos piliečių konsuliarinė globa priklauso tikrai Lietuvos Diplomatinijai Tarnybai. Ji taip pat naujai įsteigė ar praprietė diplomatinės bei konsuliarines misijas visur ten, kur tam susidarė realios galimybės, suderinamos su mūsų interesais ir prestižu.

Los Angeles, Calif.

Gegužės 15 d. šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje įvyko Lietuvos Vyčių 133 kuopos mėnesinis susirinkimas. Buvo prarastos diskusijos organizacijos veiklos pagyvinimo, suaktyvinimo bei sumoderninimo klausimais. Visi dalyvavusieji pareiškė savo nuomonę. Susirinkime dalyvavo parapijos klebonas kun. J. Kučingis, kuris pasidžiaugė, matydamas Vyčių eilėse eilę kolonijos ir parapijos darbuotojų.

— "Lietuvių dienų" gegužės numeryje rašo: Dr. Vl. Viliamas, St. Lušys, Al. Baronas, K. Bradūnas, Dr. J. Bielskis ir kit. Duodami du pasikalbėjimai. Vienas su W. T. Kvetku Respublikonų Partijos lietuvių grupės pirmininku Gentriniame Komitete; antras pasikalbėjimas su "Literatūros Lankų" redakcijos kolektyvo nariais. Telpa virš 50 nuotraukų iš viso pasaulio lie-

So. Boston, Mass.

E. Simonaitis baigė pranešimus

Gegužės 30 d. E. Simonaitis baigė čia savo viešųjų pranešimų kelionę. Jis išvyko į Toronto atsisveikinti su Maž. Lietuvos Bičulių Draugija, kuri jį čia pakvietė, o iš ten grįžta į Europą nebaigto darbo tęsti. Simonaitis pasiklausyti susirinko negausus būrys, nes tą dieną čia vyko inžinierių suvažiavimas, o karštas oras ir kelios šventos dienos nevieną išvarė į žaliuojančius laukus.

Susirinkusieji šiltai sutiko Simonaitis žodžius, sudėjo aukų \$219. Erdmonas Simonaitis, apleisdamas Bostoną, pareiškė esąs patenkintas kelionės vaisiais. Jis net nesitikėjęs, kad jo tikslai bus taip aiškiai suprasti ir remiami. Jis ypač džiaugėsi senaisiais ateiviais, kurie labai domėjosi jo pranešimais ir jį rėmė. Jis linkėjo Amerikos lietuviams "laikyti frontą čia, o mes laikysime jį ten, kol susitikime laisvoje apjungtoje demokratinėje Lietuvos valstybėje".

Šį sekmadienį minimos Birželio baisiosios dienos

Birželio 13 d. 4 val. So. Bostono Municipal Building salėje bus paminėtos 1941 m. Birželio baisiosios dienos.

Rochester, N. Y.

Birželio mėnesio trėnimo minėjimas

Kruvinojo birželio įvykių ir Lietuvos okupacijos 10 metų minėjimas Rochesterį įvyks birželio 13 d., ateinančią sekmadienį. Minėjimas prasidės šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje pamaldomis už žuvusius ir gyvus Lietuvos laisvės kovotojus.

4 val. p. parapijos salėje susirinkimas, kuriame žurnalistas ir Free Europe Lietuvos Laisvės Komiteto spaudos skyriaus vedėjas Vincas Rastenis kalbės Kruvinojo Birželio įvykių ir Lietuvos Laisvinimo klausimais. Po Vinco Rastenio kalbos įvyks koncertas. Į šį taip svarbų minėjimą yra kviečiami vis Rochesterį ir apylinkėse gyvenę lietuviai. Minėjimą rengia ALT Rochesterio skyrius.

tuvių gyvenimo. Amerikos lietuvių veikėjas J. Bachunas rašo, kaip jis prasimušė iki šešių vasarviečių savininko. Taip pat įdomi ir angliškoji dalis. Metinė prenumerata visame pasaulyje \$4.00. Administracijos adresas: 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

— Lietuvių Studentų S-gos Los Angeles skyriaus ruoštas vakaras gegužės 8 d. Catholic Women's Klubu patalpose praėjo su pasisekimu. Gautas pelnas skiriamas Studentų Šalpos Fondui.

— Lietuvių Dienų" piknikas rengiamas liepos 18 d. Reseda, Calif., parke. J. P.

BERNIUKŲ VASAROS STOVYKLA

Amerikos Lietuvių Bendruomenės LOK organizuojama berniukų stovykla, prasidės birželio 27 d. ir tęsis keturias savaites. Stovyklos vieta — Roseland Park, Putnam, Conn. Stovyklai pavyko gauti puikias patalpas, labai gražioje vietoje, prie ežero.

Tėvai prašomi kreiptis pas stovyklos vedėją šiuo adresu: Dr. A. Šerkšnas, 301 Silas Deane Highway, Wethersfield, Conn. Informacijos tuojaus išsiunčiamos paštu. Vietų pritrūkimo atveju pirmenybę turės pirma užsirašusieji.

DR. B. MATULIONIS

Vidaus, spec. širdies ir plaučių ligos. Priima bet kurią dieną, iš auksto susitarus — Telefonu ar laišku. Telef. 22, Pascoag, Rhode Island. Adr. State Sanatorium Wallum Lake R.2 I. Atstumas: nuo Providence — 24 mylios, nuo Worcesterio — 26 m., nuo Boston ar Brockton — 50 m. nuo Thompson, Conn. — 10 m.

Minėjamą rengia vietos Lietuvių Bendruomenės skyrius.

Minėjime kalbėti pakviestas prel. M. Krupavičius, VLIKO pirmininkas, kuris šiuo metu lankosi Amerikoje.

Meninei daliai atlikti pakviesti solistė Daugelienė, smuikininkas Vasyliūnas ir Bostono vyrų choras, komp. Julius Gaidelio vadovaujamas.

Tikimasi, kad įdomi minėjimo programa sutrauks didelį bostoniečių skaičių.

Birželio 14 d. Massachusetts gubernatorius skelbia proklamaciją, kuri bus perduota per vietos radijo WBZ stotį, o tą patį vakarą nuo 9:30 iki 10 val. iš radijo stoties WVOM bus transliuojamas pabaltiečių koncertas.

Ir čia lietuviai dalyvauja

Bostone birželio 6 d. prasidės meno šventė, kuri tęsis iki birželio 20 d. Tuo metu miesto vidury esančiame sodė bus rengiami įvairūs pasirodymai. Birželio 14 d. vakaras skiriamas tautiniams šokiams. Mūsų tautietės Ivaškieinės šokių grupė taip pat tame vakare dalyvaus ir šoks 3 šokius: našlaitėlių, malūną ir suktinį. Iš pabaltiečių dar šoks latviai. Pažymėtina, kad norinčių programoj dalyvauti buvo daug daugiau, viso 32 vienetai, bet komisija pasirinko 10 geriausių, kurių tarpe, kaip minėta, yra ir lietuviai.

J. Vanagas

ALTS. Wtby. Skyrius

HEARING BAD?

If so, you will be happy to know how we have improved the hearing and relieved those miserable head noises, caused by catarrh of the head, for thousands of people (many past 70) who have used our simple Elmo Palliative Home Treatment in the past 16 years. This may be the answer to your prayer. NOTHING TO WEAR.

Here are SOME of the symptoms that may likely be causing your catarrhal deafness and head noises: Head feels stopped up from mucus. Drooping of mucus in throat. Hearing and softening. Mucus in nose or throat everyday. Hearing worse with a cold. Hear — but don't understand words. Hear better on clear days. Worse on rainy days. Head noises like crickets, bells, whistles, clicking, snapping, steams or many other sounds.

If your condition is caused by catarrh of the head, you, too, may likely enjoy such wonderful relief as many others have reported. WRITE TODAY FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER.

THE ELMO COMPANY, DEPT. C72A DAVENPORT, IOWA

3% CURRENT DIVIDEND PER ANNUM TO ALL SAVERS PLUS 1% EXTRA TO BONUS PLAN SAVERS

New England's Largest WORCESTER FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 22 ELM STREET • WORCESTER

WORCESTER TAPER PIN CO.

47. LAGRANGE STREET Worcester, Mass.

"AMERIKOS LIETUVIS"

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Table with subscription rates: Yearly Subscription in U. S. \$3.00, In Foreign Countries \$4.00, Two Years Subscription \$5.00, One Half Year \$2.00.

Table with advertising rates: Advertising rates 10 cents, Single Copies on application.

Entered as Second Class Matter - September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

Komunizmas Apgaulės, Vergijos Nešėjas, Rusų Imperializmo Įrankis, Vakaruose Nesuprastas

ZMONĖS kultūringų kraštų žino, kad komunizmas neša apgaulę vergiją visoms pasaulio tautoms, pavergtoms ir laisvoms. Marso komunizmas žuvęs, Lenino ir Stalino komunizmas triumfoja!

Šis liūdnas faktas rodo kontradikciją Karl Marx teigimui, kad komunizmas tegalimas tikrai kultūringuose, industriniuose kraštuose, bet ne ūkiškuose ir nuo kultūros pasilikusiuose.

Leninas Marxistiniu komunizmu užsikrėtęs, bet Bakūnino protu besivaduodamas, įvykdė komunizmą Rusijoje, nes rusai patikėjo Lenino ir vėliaus Stalino pažadais — melui ir apgaulybei.

Komunistinės propagandos fenomeną nevisiems suprantama vakarų civilizacijoje pasaulyje. Vakariečiai žiūrėjo į Kinijos komunizmo plitimą kaip į valstiečių sąjudį siekiantį socialinių ir politinių reformų.

Negeriau orientavosi ir britai, kurių valdžia pripažino "valstiečių - liaudininkų" vyriausybę Peipinge. O visas kultūringas pasaulis senai žinojo, kad Mao Tzetung, Chou en-lai, komunistų vadai Kinijoje, kad jie siekia valdymo Kinijoje ir visoje Azijoje.

Mes manome, kad rusiškas ir kinietiškas komunizmas laimės "šaltąjį karą." O jei vakarų demokratijų valdovai bus tiek akli kaip ligi šiol buvo, jei jie prekybą ves su komunistais, tai ateityje jie pralaimės ir karštąjį karą Eurazijos žemyne.

Štai kame gludi dabarties JAV valdovų nerymas britų svyravimas ir prancūzų desperacija. Vakarų pasaulio demokratijos galėtų dabarties laiku sustabdyti komunizmo plitimą, bet reikia kariauti, o karo nenori demokratijos, jų vadai dar tebemano, kad jie pasieks susitarimą — modus vivendi su komunistais, kad demokratai ir komunistai galės gyventi greta vieni kiti.

AUDRA VANDENS ŠAUKŠTE

Lietuviai, kai kada, pataiško iš patrankų į žvirblius šauti. Tokį šūvį bene bus padariusi gerbiamoji New Yorko ir New Jersey Kunigų Vienybės provincijos valdyba, paskelbdama ką tokį panašų į draudimą katalikams skaityti laikraštį "Vienybė", nes, sako, "Vienybė tapo prieš katalikų tikėjimą nukreiptas laikraštis."

Ši audra vandens šaukšte kilo dėl rašytojo A. Skėmos ir lietuviškai rašyti mokančio esto, A. Rannit straipsnių. Tuos straipsnius pasiskaiciūs, jų autoriams tinka 1925 metais rašytojo Herbachiausko žodžiai, tarti, iš lietuviško kaimo per staigą į smarkius inteligentus iškilusiems buvusiems bernams ir pusberniams: "jūs beždžioniaujate moderninį gyvenimą".

Kam privalu buvo šiems linksmiams naktygoniams atsakyti dėl jų teigimų apie "absurdinį žmogų" ir "sekso-sualinę religiją"? Geriausia tiko katalikų spaudai, ir jos bendradarbiams. Be abejojimo, rasis tinkamų atsakytųjų ir tautininkų liberalų pusėje, nes "Vienybė", tų vyrų straipsnius dedama, pareiškė, jie diskutiniai, ir sako: "esame pasirengę dėti atsakymus, parašytus pagal spaudos ir etikos dėsnius."

Gal, kad, 50 metų spaudos atgavimo sukaktį minint, rasta reikalo patranka šauti į žvirblį. Kodėl panorėta grįžti į pereitą šimtmetį, kada kun. Juodišius dėjo

savo aprobatų "Vienybėi Lietuvninkų?" Amerikos lietuviai juk tų laikų giliai persiėmė Amerikos spaudos ir sąžinės laisvės dvasia. Spaudos cenzūra jiems nemaloni. Jei ji reikalinga, tai jie patys ją atlieka, prenu-meruodami, ar ne, laikraščius. Kiek gerų katalikų skaito netik komunistų laikraščius (dėl jų sūrios druskos), bet geltonlapį maiktėvį? O kiek jie barami už tai. Tačiau, tokios spaudos skaitymas jų katalikiško tikėjimo nesugriovė. Tą įrodo gražus klestėjimas 125 parapijų, su kunigais, kurių daug pralotai, su augstomis mokyklomis, seminarijomis, ligoninėmis, prieglaudomis ir spauda. Nei socialistai, nei komunistai, nei tautininkai, kurie šalti tikėjimui, nieko panašaus neturi.

Kodėl gerbiamieji kunigai negali pasitikėti Amerikos lietuvių sveikam protui, kaip pasitikėjo kun. Burba? Kada jų kaltino už bendradarbiavimą su bedieviu Dr. Šliupu tautos reikalais, jis pareiškė: "Kas naudinga, priimkite, kas gyvuliška, atmeskite. Gero kataliko ir penki šliupai nuo tikėjimo neatitrauks!"

Moderninį gi gyvenimą beždžioniaujantiems, filosofijoj ir žmonijos istorijoje neužaugoms, pasiūlykime pagalvoti šiuos amerikono poeto žodžius:

Gal buvo toks, Golgotos liūdnu metu, Kurs, nusiziovavęs, dantis sau pasikrapštė. Ir tarė — Nesisielokim! Aš dirstelėjau Paskutinį knygų lapą. JIS prisikels!! Vyt. Širvydas

Klausykitės

Sekm. nuo 11:30 iki 12 val. ryto Oro Bangomis Lietuviškos Radio Programos vad. J. JANUSH, Jr. Iš WKNB Stoties 840 kc.

LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMŲ VEIKLOS GAIRĖS

NEW YORKO LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMŲ SUSIRINKIME A. SIMUČIO LAIKYTO PASKAITOS SANTRAUKA.

Prekybos rūmų istorija gana sena. Yra žinoma, kad analogiškos šių dienų prekybos rūmams organizacijos veikė jau prieš du tūkstančius metų Romos Imperijoje. Naujųjų laikų prekybos rūmų užuomazga prasidėjo prieš 355 metus kai 1599 metais Prancūzijoje įsikūrė Chambre de Commerce de Marseilles. Nuo to laiko prekybos rūmų yra prisisteigę įvairiose šalyse, kurie Vokietijoje žinomi kaip Handelskammer, Italijoje — Camera di Commercio ir angliškai kalbančiose šalyse — Chamber of Commerce. Prieš Antrąjį Pasaulinį Karą Nepriklausomoje Lietuvoje buvo susiorganizavusi Lietuvių Verslininkų Sąjunga, kuri nors ir panaši kitų šalių prekybos rūmams, buvo daugiausia idėjinio pobūdžio organizacija besirūpinanti netiek biznierių profesiniais reikalais, kiek lietuvių skatinimu daugiau domėtis prekyba, industrija, amatais ir bendrai laisvaisiais verslais. Už keturiolikos metų sueis du šimtai metų kai vienu kartu įsisteigė New York Chamber of Commerce Amerikoje ir Jersey Chamber of Commerce Anglijoje, nors abu buvo organizuojami nepriklausomai vienas nuo kito. Dabar būtų sunku rasti Amerikoje didesnį miestą, kuris neturėtų savo Chamber of Commerce.

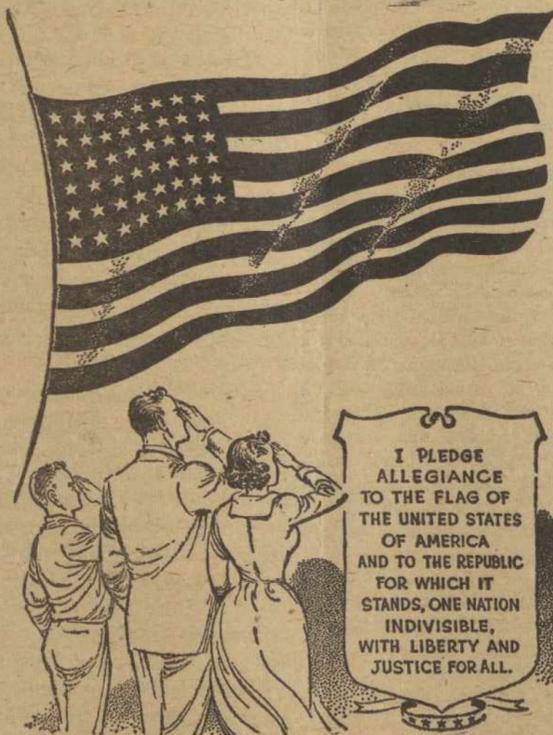
stambiųjų lietuvių biznierių profesionalų ir ekonomistų. Pati organizacija turi didelę įtaką Chicagos lietuvių ir amerikiečių visuomenėje.

Kaip jau minėta, chamber of commerce vardas Amerikoje yra labai populiarus, kurio dėka yra lengviau gauti prideramą dėmesį ir amerikoniškojo visuomenės. Lietuvių tautos ir savo interesų labui lietuvių biznierių turėtų pasirūpinti, kad jų miestuose būtų atgaivintas prekybos rūmų veikimas. Lietuvių Prekybos Rūmų veikimui dirva gana plati, iš kurių peržvelgsiu čia kelias svarbesniasias sritis:

Visuomeninių reikalų sritis. Kaip neabejotinai yra žinoma, dauguma Amerikos lietuvių biznierių yra duosnius visuomeninių reikalų rėmėjai. Iš biznierių kaulijama ir dažnai paramos gaunama netik vertingiems tikslams, bet taipgi ir pragaistingiems. Dažnai per neapsižiūrėjimą ar nenusivokimą iš lietuvių biznierių pinigų iškaulyja net ir Maskvos agentai, populiarieji komunistais vadinami. Per neapsižiūrėjimą juos remdamas biznierių nenusivokia, kad savo pinigais jis pats sau duobę kasą. Jei tik ta bolševikų propaguojama tvarka būtų įvesta, tai ir pats tas aukotojas būtų pasmaugtas pirmoje eilėje. Vietiniai lietuvių prekybos rūmai kaip tik ir galėtų padėti apsisaugoti nuo aukavimų pragaistingiems tikslams. Pavyzdžiui, organizuoti biznierių galėtų atsisaugoti aukoti bet kokiam tikslui, jei rinkėjas neturi vietinio lietuvių prekybos rūmų skyriaus pritarimo. Vadinasi, kiekvienas pinigų rinkikas pirmoje eilėje turėtų gauti vietinio prekybos rūmų skyriaus valdybos pritarimą ar užgyrimą, kad tikslas, kuriam renkamos aukos, yra vertas paramos. Valdyba, gavusi aukų rinkimo prašymą išsirtų, ar tikslas remtinas, ir tada tik duotų savo pritarimą. Vadinasi, biznierių galėtų atsisaugoti aukoti, jei rinkėjas neturi vietinio lietuvių prekybos rūmų indorsavimo. Paskiram biznieriui dažnai neįmanoma sužinoti ir įsitikinti, kad tikslas, kuriam aukos renkamos, yra vertas paramos, o tarp rinkikų pasitaikę komunistai nepasakos, kad renka komunistų tikslams, bet dažniausiai dangstosi nekaltais vardais.

Palaiikymas ekonominių lietuvių organizacijų. Amerikoje yra prisisteigta lietuvių pinigais daug visokių klubų ir savišalpos draugijų, kurios turi ir nuosavybę ir pinigų. Lietuvių Prekybos Rūmų tikslas turėtų būti žiūrėti, kad tos organizacijos neišslystų iš lietuvių rankų. Čia irgi daug kur susiduriame su lietuviams komunistais, kurie deda didžiausias pastangas kitų sukurtą nuosavybę pasisavinti. Maskvos agentai moka įsisprausti į patrijotinių ir net religinių organizacijų vadovybę ir tuo visos organizacijos veikimą pakreipti pragaistinga kryptimi. Lietuvių Prekybos Rūmai galėtų pasiimti sau uždavinium demaskuoti tokius Maskvos agentų tikslus ir gelbėti ir panašų pavojų patekusių organizaciją. Atvykusiųjų tremtinių tarpe turime daug intelektualinių jėgų, kurie savo dinamišką išreiškia prisiteigdami galybę įvairiausių organizacijų tuo pat metu užmiršdami jau senai veikiančias ir finansiskai tvirtai stovinčias lietuvių organizacijas. Lietuvių Prekybos Rūmų tikslas turėtų būti nukreiptas jų dinamizmą į jau veikiančias lietuvių organizacijas. Tuo jos bus išgelbėtos ir apsaugotos nuo komunistų pavojaus. (Bus daugiau)

FLAG DAY

KOMUNISTŲ PAŽADAI

Komunizmo veržimasis į Aziją pasiekė aukščiausią laipsnį. Tuo atžvilgiu Kremlius tepasitiki patrankomis ir sviediniais, kaip tai matyti iš Indokinijos pavyzdžio. Tačiau nemažiau Kremlius rūpinasi ir propagandos priemonėmis, norėdamas patraukti žmonių širdis ir protus. Kur daugiau vargo ir skurdo, ten toji komunistų propaganda turi didesnę pasisekimą.

Azijos tautoms komunistai stengiasi įpiršti tą tariamą gražų paveikslą, kuriame atvaizduota šių dienų Rusija. Tą pačią dieną, kada prasidėjo Ženevos konferencija, Malenkovas, lyg sugretindamas vargą, kuris tariamai viešpatauja kituose kraštuose, taip apibūdina Rusiją: "Sovietų Sąjungoje, — pareiškė jis, — viešpatauja džiaugsmas, pasitikėjimas ir kūrybinis darbas."

Naiviems neišmanėliams komunistai vaizduoja Sovietų Sąjungą — kaip Markso, Engelo, Lenino ir Stalino svajonių įkūnijimą. Sugebantiems galvoti, jie vaizduoja Sovietus esant dinamiskiausią ir pažangiausią valstybę, kuri dar nepasiekė tikslo, bet yra pakeliui į jį. Žodžių, Sovietų propagandininkai vienu ar kitu būdu siekia privilioti kuo daugiau Rusijos gerbėjų.

Stebėkime, ką komunistai skelbia ir ką jie daro.

Marksas numatė, kad pereinauoju laikotarpiu valdžia turės atitekti į proletariato diktatūros rankas. Šiandien Kremlius skelbia apie kolektyvinę vadovybę, kurią sudarė 125 komunistų partijos centro komiteto nariai. Nė vienas jų nėra sovietinio proletariato atstovas. Iš tikrųjų Sovietų Sąjunga yra diktatūra, pavergianti proletariata, o ne proletariato diktatūra. Tai matyti iš tų bausių sąlygų, kuriose Sovietų proletariatas turi dirbti ir gyventi. Darbininkai neturi teisės streikuoti, o vadinamosios sovietinės profesinės sąjungos negina darbininkų reikalų, bet žiūri, kaip iš jų daugiau prakaito išspausti ir gamybą padidinti.

1917 m. Leninas kalbėjo apie klasių panaikinimą ir apie tikrąją lygybę. Toji lygybė, esą, turi būti paremta šiuo dėsniu: iš kiekvieno pagal jo sugebėjimus, kiekvienam pagal jo reikalavimus.

Šių dienų Rusijoje kovojamas už lygybę jau yra virtęs keiksmazodžiu. Sovietuose tarp atskirų klasių yra nepaprastas pajamų ir gyvenimo sąlygų skirtumas. Vienai klasei priklauso aukštieji pareigūnai, rašytojai, menininkai, generolai, kurių pa-

jamos kartais siekia milijoną rublių ir metus. Jie gyvena puikiose vilose, turi tarnus, puikiai rengiasi ir valgo. Kitoms klasėms priklauso vergų masės, kurias sudaro paprasti darbininkai, kolchozininkai ir vergai priverčiamoji darbo stovyklose, kurių metinis uždarbis nepašako poros trejeto tūkstančių rublių. Jų pragyvenimas yra nepaprastai skurdus.

Neatrodė, kad tai būtų tik laikinis reiškinys. Iš viso ko matyti, jog tuos skirtumus norima išlaikyti ir ateityje, kad pasiturinčių ir privilegijuotų tėvų vaikai būtų taip pat privilegijuoti, o vargšų vaikai ir toliau liktų vargšais.

Engelsas rašė, kad proletariatui paėmus valdžią, valstybė savaime išnyksianti. Šia prasme sovietinis dėstymas yra priešingas Markso mokymui. 1939 m. Stalinas aiškiai pasisakė už sovietinės valstybės amžinumą ir ragino ją stiprinti. Iš tikrųjų Rusija šiandien yra pavyzdys viską apimančios valstybės, ligi šio meto turinčios nebūtą biurokratiją. Engelsas įsivaizdavo, kad, įgyvendinus socialistinę revoliuciją, nebus reikalinga jokia sprespauda. Dabartinė sovietinė valstybė skirta įgyvendinti pačią didžiausią sprespaudą, kokia tik užtinkama istorijoje.

1936 m. Stalinas pareiškė, kad vienintelė tikra demokratija yra Sovietų Sąjungos demokratija ir kad jos konstitucija yra pati demokratiškiausiaji konstitucija pasaulyje.

Iš tikrųjų, komunistų partija yra vienintelė politinė partija krašte. Stalino įpėdiniai eina tuo pačiu keliu. Paskutiniai rinkimai į Aukščiausiąją Tarybą yra toks pat pasityčiojimas iš tikrosios demokratijos, kaip ir ankstesniuose rinkimuose. Kultūrinėje srityje nėra jokio pagerėjimo. Savo metu Aramui Chačiaturjanui ir Iljai Erenburgui buvo leista pasisakyti prieš per didelį laisvės suvaržymą, bet pastaruoju metu vėl griebiama šis griežtesnės drausmės. Žodžių, politiniu ir kultūrinio požiūriu Sovietai yra policinė valstybė, nieko bendro neturinti su komunistinėmis svajonėmis.

Prieš porą dešimtmečių Stalinas skelbė, kad nebūtų buvę reikalo panaikinti kapitalistinė santvarka, jei socialistinė santvarka neatneštų turingo gyvenimo.

Iš Malenkovo, Chruščiovo, Mikojano ir Kaganavičiaus kalbų aiškiai matyti, jog žmonėms trūksta maisto, plataus vartojimo prekių ir tinkamų butų. Pats Malenkovas prisipažino, kad

Vaikų Stovyklos Vokietijoje

Vasarai artėjant, BALFui, šalia visų kitų rūpesčių susijusių su 10,000 Vargstančių lietuvių šalpa, iškyla nauja problema: kaip rasti galimybes išvežti į vasaros stovyklas Vokietijoje gyvenančius lietuvių vaikučius. Didelę jų daugumą yra labai silpnos sveikatos. Jie gyvena tarp ligonių, senelių, kur vyrauja sunkios, prislėgtos nuotaikos, be jiems reikalingo pieno, sviesto, mėsos ir t.t. Trys-keturiolika savaitės gamtoje, lietuvių mokytojų rūpestingoje priežiūroje, sustiprintų ir jų kūnelius ir jų dvasią bei lietuviškumą. Šie lietuviukai prašo BALFą aukų, kuriomis būtų surengtos jiems vasaros stovyklos, ir BALFas visokeriopai stengsis jų neapvilti. Tačiau šio prašymo išpildymas priklauso ne tiek nuo paties BALFo, kiek nuo aukojančios Amerikos lietuvių visuomenės.

Šią vasarą Vokietijoje vaikūčiams stovyklas numato surengti skautai. Sielovada ir P.L.B. Vokietijos Krašto Valdyba. BALFas sutelktas aukas padalins suruošoms stovykloms proporcingai stovklaujančių vaikų skaičiui.

Tad nuoširdžiai kreipiamės į visus lietuvius, prašydami pagalbos vasaros stovyklų Vokietijoje surengime. Apskaičiuojama, kad vieno vaiko 3 savaitių stovyklavimas kainuos apie \$15.00. Savo aukas siųskite BALFui, 105 Grand Street, Brooklyn 11, New York; jos bus tuoj pat persiustos į Vokietiją.

Nuo Amerikos lietuvių dosnumo priklauso kiek vaikų galės stovyklauti.

BALFo Centras

THRILLING NEW DESSERT!

Royal Purple Sundae
Vanilla Ice Cream Topped with Welch's FROZEN Grape Juice — poured right from the can!

MAKE IT AT HOME TONIGHT!

70% pramonės skiriama karo ir kitiems reikalams, o tik 30% — gyventojų reikmenims gaminti. Jei ta programa bus įgyvendinta, ji tegalėtų patenkinti tik valdančiuosius, kurie gali įpirkti televizijos aparatą ar dulkių siurbli.

Tuo tarpu Sovietų žmonėms trūksta net kasdieninės duonos. Pastangos išplėsti ariamos žemės plotus Sibire, Urale ir kitoje srityje yra aiškus to trūkumo įrodymas.

1952 m. Malenkovas gyrėsi, kad Sovietų Sąjunga daranti didesnę pažangą, negu kapitalistiniai kraštai. Skurstantiems kraštams Sovietai bando save vaizduoti vienintele valstybe, kuri gali jiems padėti atsikratyti vergijos, kovoti prieš vargą ir kitas negeroves.

Tiesa, Sovietai yra padarę pažangą pramonės srityje, bet labai didelėmis aukomis. Milijonai žmonių mirė iš bado, kentėjo ir tebekentė vergų stovyklose. Tai prisiminus, darosi aišku, jog Sovietų pažanga nėra verta tų aukų, kurių ji pareikalavo. Nei Vakarų Europoje, JAV, Kanadoje ar Australijoje, kurių ūkinė pažanga žymiai pralenkia Sovietus, tokių aukų nebuvo reikalinga. Todėl ūkiškai atsilikę kraštai gali žymiai daugiau laimėti iš laisvojo pasaulio, negu iš Rusijos, kurioje vyrauja vergija.

BROOKLYN, N. Y.
Lithuanian Radio Program
Brooklyn, N. Y., WWRL, 5000
Kc. Saturdays 2:00 - 3:00 P. M.
Joseph Ginkus, director, 495
Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV. 4-9293.

ŠVENTAISIAIS MARIJOS METAIS
TĖVAI MARIJONAI IR MARIANAPOLIO KOLEGIJOS REMĖJAI
— Skelbia —

LIETUVIŲ DIENA PIKNIKA

SEKMADIENI
LIEPOS (JULY) 4, 1954

Marianapolio Kolegijos Parke
Thompson, Conn.

- 11:00 val. Iškilmingos Šv. Mišios
- Pamokslą sakys d. g. kun. Dr. K. Matulaitis, M.I.C.
- Marijos Metų Religinis Paminėjimas
- Šv. Juozapo Parap. Choras iš Waterbury, Conn.
- Worcesterio Liet. Drum and Bugle Corps
- So. Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Grupė.
- Choras - Dainos - Pasilinksminimai — Laimėjimai —
- 4:30 - 8:30 - šokiai gros BOB ZINKUS ORKESTRAS.

— ĮEJIMAS — 25c — FREE PARKING —

TĖVAI MARIJONAI NUOSIRDŽIAI KVIEČIA SAVO REMĖJUS IR VISUS LIETUVIUS DALYVAUTI ŠIAME MILŽINISKAME PARENGIME

DIDELI TURTAI PO VANDENIU

Anksčiau moksininkai skaičiavo, kad kairių gamtos turtų, kurie gaunami iš žemės gelmių, kaip nafta, akmeninė anglis ir t.t., teuzteks labai ribotam laikui. Pav., prieš 50 metų buvo spėliojama, kad akmeninės anglies ir naftos beužteks tiktai 60-čiai metų. Be* tai buvo apsiriki-

damas, kad randami po vandenynais turtai, priklauso visai valstybei, įstatymą atmetė ir reikalaujama, kad JAV parlamentas įstatymu pripažintų, jog randamieji po jūroms turtai priklauso visai valstybei ne vienai kuriai nors valstijai.

Didžiausia Pasauly Uztvanka

Tiesa, žemės gelmių turtai nėra neriboti; jie per tu-lą laiką bus išsemti. Ta prasme dabarties žmonės yra labai netaupūs, neatsargūs ir net nesąžiningi. Dažnu atveju dabarties žmonės elgiasi, lyg tas Prancūzijos karalius Liudvikas, kuris sakė: "Po manęs nors ir tvanas."

Vis delto, žemės turtai, palyginti, yra labai dideli. Jie lig šiol dar nėra nei apytikriai apskaičiuoti, nei net apytikriai apieškoti, apčiuopti. Yra dar žemės sričių, kurių žmogus dar nėra aplankęs, nėra aptyręs. Tokių vietų ir Kanadoje gausu. Kiekvienas jieškojimas atidengia naujus turtų šaltinius.

Be ko kita, yra tokių vietų, apie kurias anksčiau niekas ir negalvojo, o dabar dėl jų parlamentuose eina ginčai. Pav. konstatuojamas faktas, kad yra didelės vertės turtų po jūromis. Taip Amerikos kontinento pakrantėmis yra rasta po vandenynais milžiniškos vertės turtų: aliejaus už 40 milijardų ir natūralių dujų už 10 milijardų dolerių. Ir štai, žinoma, ne viskas, nes ne visos jūros ir vandenynai aptirti.

Ligšiol iš po vandenyno Amerikos yra išpumpuota 235 milijonai statinių aliejaus. Dėl šių turtų JAV parlamente prasidėjo didelis ginčas tarp atskirų valstybių. Vieni, prie kurių valstijų pakrantėse tie turtai yra, nori, kad jie būtų laikomi tų valstijų, bet ne visos valstybės. Ta prasmė jiems pasisekė ir palamente įstatymą praveisti. Bet prezidentas Trumanas, saky-

Washington valstybėje nuo Kanados sienos, Rocky kalnyne prasidėjus, netaisiklinga S išsiviniavusi, su dideliu pietinių intaku Snake, į Didįjį Vandenyną įteka Columbia upė. Jos baseine praeitais metais baigta statyti ir įrengti didžiausia pasauly Grand Coulee uztvanka su galingiausia pasauly elektros jėgaine. Grand Coulee uztvanka dažnai vadinama aštuntuoju pasaulio stebūklų. Tačiau tai nėra stebūklas, bet tik žmogaus rankų darbas, išnaudojant tam tikslui tinkamas gamtos sąlygas. Štai keletas duomenų.

Grand Coulee uztvankai pastatyti sunaudota 10.585.000 kub. jardų betono, sverencio 21.600.000 to. Tai yra sunkiaus tipo konstrukcija 4.173 pėdų ilgio (atstumas tarp uztvankos krantų). Pamatoto plotis — 500 pėdų, 30 pėdų pločio viršuje. Jėgainiu sunaudojimo vandens kelias yra 1.650 pėdų pločio; jame telpa 11 angų po 135 pėdas ilgio ir 13 pėdas aukščiu kurios veda vandenį į turbinas. Vandens kritimas 320 pėdų — tai yra dvigubai negu Niagaros, ir kritimo plotas sudaro apie 15 akrų. Birželio vidury jėgainėms skirto vandens kiekis būna 4.000.000 gal. per sekundę.

Jėgainės kurių viena yra vakarinė, antra rytinė užtvankos pusėj, turi po 765 pėdas ilgio, 112 pėdų pločio ir 292 pėdas aukščio. Kiekvieną jų turi po 9 Francis tipo turbinas, 150.000 HP kiekviena. Bendras apkrovimo galingumas 2.370.000 kilovatų arba 3.175.000 HP. 1951 m. jėgainė pagamino 13 bilionų kWn.

Pirmas generatorius buvo paleistas į darbą 1941 m. kovo 18 d., gi galutinai paleisti darban visi generatoriai tik 1951 m. rugsėjo mėn. Kiekvienas generatorius turi 32 pėdas aukščio, 45 pėdas skersmens. Inkaras su velenu sveria 500 tonų, skersmuo 30 pėdų, generatoriaus greitis — 120 aps. per minutę. Generatoriaus stovo svoris—238 to. Velenas jungias turbiną su generatorium, yra 75 pėdų ilgio, 44 colių skersmens ir sveria 75 to.

Jėgainė aprūpinta automatiniais jungiklais, veikiančiais 1 - 20 sekundės (3 periodai) greičiu.

Uztvankos darbas buvo pradėtas 1933 metais ir baigtas po septynerių metų. Pati uztvanka sudaro tarytum didelį ežerą, nusitęsiantį 151 mylių ilgio, apie 4000 pėdų pločio iki 375 pėdų gylio ir 128 kvadr. mylias ploto 1948 metais uztvankos vandeniū buvo pradėta drėkinti 5.800 akrų dirbamos žemės, o praeitais metais iki 200.000 akrų. Irrigacijos darbas skirta apie 610 milijonų dolerių. Grand Coulee jėgainės tarnybą sudaro 118 tarnautojų.

Dievulis Suskaitė

Mamytė iškepė skanių pyragaičių ir padėjo ant stalo. Vaikučiai buvo labai drausmingi ir nieko neimdavo mamytės nepasiklausę. Mamytė tuo tarpu kaž kur išėjo, o vaikai bežaisdami išalko. Pyragaičiai kvėpėjo ir viliojo. Jonukas tarė:

— Paimsiu aš vieną pyragaitį. Aš taip noriu valgyti.
— Neimk, — sulaukė jį sesutė, griebdama už skverno.
— Reikia mamytės pasiklausti.

— Kad jos dabar nėra, o mamytė ir nežinos, juk ji nesuskaitė pyragaičių.

— Taip, nesuskaitė, bet Dievulis matys, kad mes tai darome, — kalbėjo sesutė. Ir vaikai palaukė, kol mamytė pareis ir leis jiems pasiimti pyragaičių.

KNYGOS GERIAUSI ŽMONIŲ DRAUGAI UZTAI NEPAMIRŠK JŲ!

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKANČIŲ KNYGŲ

1. Lietuvių Tautos Kelias \$3.00
2. Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika50
3. Esperantų Kalbos Vadovėlis 1.00
4. Ben-Hur, Istoriska Apsaka 1.00
5. Šv. Istorija Seno ir Naujo Įstatymo75
6. Gyvulių Protas 1.00
7. Sapnininkas 1.00
8. Skausmo Pergalė, Cirtautas 1.50
9. DANGAUS RAKTAS, Maldaknygė \$1.00
10. Varpai Skamba 2.50
11. Marija Kalba Pasauliui 2.00
12. DŽIAUGIS GYVENIMU \$1.00
13. Haufa Pasakos Karavano 1.50

Siūsdami užsakymą pažymėkite knygų vardus. Užsakymus aplaikę tuojaus išpildysime ir knygas siunčiame be apmokėjimo. Naudokitės proga. Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET - WORCESTER

SEKMINĖS - TAI PIEVŲ IR ŽALUMYNŲ ŠVENTĖ

Sekminių Gražumai Ir Kaimi Papročiai

Rašo JUOZAS BŪGA

Sekminės, senesnių laikų Lietuvoje, būdavo, išoriniu atžvilgiu, pačios gražiausios šventės. Aplinkinė gamta puikiai sužaludavo; pievos pasipuodavo margais, įvairiaspalviais kilimais. Soduose ir darželiuose pražydėdavo gėlės. Sekminėse pavaris buvo pilnam klestėjimė.

Sekminių Išvakarėse

Is vakaro prieš Sekmines jaunimas — kaimo bernai eina į miškus ir kerta berželius. Nukirtę berželius neša namo ir stato juos po vieną šone durų: gyvenamo namo ir klėties. Merginos prisilaužo berželių šakų ir jomis iškaišo polubes, langus. Dūmynėse pirkiose, kai sukisdavo šakas, į lubų tarpus, tai tik matydavosi žalia, žalia, o lubų nė trupučio.

Merginos prieš Sekminių vakarą pina rūtų vainikus, norėdamos žinoti už kurio kaimo jaunuoio ištėkės. Pav. kaime yra penki vyrai. Kiekvienam pažymi atskirai vainikus ir leidžia į šulinį. Vėliau žiūri kuris vainikas priplauks prie merginos pusės, tai ji už to ištėkės (Tauragnai).

Kitose vietose Lietuvoje jaunios merginos pina vainikus iš gražiausių gėlių iš jazminų ir leidžia į bėgantį vandenį. Į kuria pusę vainikas pasisuktų — ten nutekėsi merginos žino, kurioj pusėj mylimasis), jei vainikas skęsta likę iki sekantių Sekminių senmergė — netekėjusi (Deltuva).

Sakių apylinkėse pina karkly vainikus ir leidžia į ežerą. Į kuria pusę sukasi vainikas, iš ten gauna mergina sau vyrą.

Mergos išvakarėse prieš Sekmines apvainikuoja bernams net lovas. Bernai senmergėms nupina vainikus iš dilgių ir užkabina ant klėties durų, kur senmergė miega (Dusetas).

Piemenys laksto, neina miegoti, laukdami, kad tik pirmam išginti gyvulius Sekminių rytą (Alytus).

Sekminės — Piemenų Diena

Dažniausia išgindavo gyvulius į lauką gaspadorius arba gaspadinė, duodami piemenėliams pamiegoti. Dažnai gaspadoriai pasamdydavo svetimą žmogų piemenio vietoje. Piemenys jau šeštadienį prieš Sekmines aplekia kaimą ir susidera vieton savęs kitą piemenį, kuris yra laisvas — negano Sekminėse. Didžiausias piemenio džiaugsmas ir laimė — neganyti Sekminėse. Išgenant piemeniui gyvulius

Sekminių rytą, gaspadinė juos apsnilkio švęstom žolelėm, kad per visą vasarą būtų gyvuliai sveiki ir duotų pieno. Sekminių ryte gaspadinė glosto piemenį, prašydama, kad pastarasis gerai priganytų jos gyvulius ir nemuštų. Kitos gaspadinės prašydavo: "Žiūrėk, Antanėli, kad mano karvės būtų gražiausiai apipintos vainikais!" (Salakas).

Piemenys žino, kad ta gaspadinė jiems duos dovanų ir išpuošia gelėmis jos visus gyvulius. Kuri būdavo skūpi gaspadinė — piemenys dažnai jos gyvulius apkaisydavo sausais žabais arba visai nieko nedarydavo. (Debeikiai).

Alytaus apylinkėse piemenys skuba išginti pirmieji į lauką gyvulius. Pamatę išgenant kitą paskui juos piemenį, šaukia: "Spirgūtis apspirgūtis!" (miegalius, niekam tikęs).

Tik skamba Sekminių ankstyvas rytas nuo piemenų olavimų, triūbų ir numzdelių ir jų aidai eina per visą apylinkę, parodydami, kad piemenys jau lauke.

Sekminėse piemenims laisvė — pargyt namo gyvulius gali kada nori, kad tik jie būtų priėdė. Todėl jau nuo seno piemenys laiko, augina žolę dėl Sekminių (Salakas).

Sekminių Popietė

Jaunimas pasiėmęs statieses ant pečių eina į pievas arba sodus su valgiais ir linksminasi.

Gaspadoriai su šeima arba susigrupavę: seniai su seniais eina į paruges — rugių lankyti, kad derlius tais metais būtų geresnis. Jaunimas irgi eina parugėn ir visus panuovolius išvolioja besipešdami (tarpus tarp rugių lauko ir pievos). Tą viską daro sugrįžę iš bažnyčios. Kai seniai ir jaunimas eina linksminantis, piemenys žiūri išskėlę galvas per tvoras ir alpsta iš pykčio, kad jiems reikia ganyti.

Parginę namo piemenys bėga tuojau suptis.

Kartais jau šeštinišė pavainikuodavo karves, ir užmokesnį — dovanas atsiimdavo Sekminėse. Tuomet gaudavo specialiai septynius virtinius su varške ir lašiniiais suvalgyti piemenys ir visi namiškiai (Papilė). Piemenys gavę dovanų iš gaspadorių, būna geri ir paklusnūs jiems per visus metus.

Maudytis galima pradėti nesusergant tik Sekminėse. Kiti neša ir pila lašukais švęsto vandens į ežerus ir upes dėl sveikumo (Debeikiai).

Dar ir daugiau yra papročių Sekminėse, bet čia iš karto sunku viską sutalpinti į vieną vietą.

JUSŲ ŠIRDIS

Beveik, kiekviena kūno dalį galime valdyti. Galime užmerkti akis, kuriam laikui sulaikyti kvėpavimą, tik niekad negalime nutraukti arba pakeisti savo širdies darbą. Jei ji sustotų nors dešimčiai sekundžių, ji niekad jau nepradėtų plakti, išskyrus retus atsitikimus — stebuklus, apie kuriuos retai tegirdime.

Štai truputis žinių apie jūsų širdį, jūsų kūno organą, kuris dirba visą jūsų amžių, be poilsio, sąžiningai.

Jos svoris, apytikriai, yra 280 gramų. Ši maža, lyg jūsų kumščio didžiui, pompa kiekvienu savo susitraukimu į gyslas išmeta 168 gramus kraujo. Sudėjus 24 val. širdies darbą gauname, kad ji per tą laiką perleidžia per save ir išmeta į gyslas apie 20 tonų kraujo! Ypatingais atvejais (sunkaus darbo, kada padažnėja pulsas) širdis gali tą kraują kiekį pakelti iki 50 tonų, o kartais ir daugiau.

Kad išgyvenus vidutinišką amžių, širdis turi suplaکتi nemažiau kaip 3.000.000.000 kartų. Dažnai net su priedu dar 1.000 milijonų kartų, kuri sudaro įvairūs nenormalūs širdies pertempimai.

Bet ir širdis, kaip ir kiekvienas kitas organas, gali susirgti. Širdies liga yra pavojingiausias žmogaus priešas. Ji atima daugiau gyvybių nei vėžys, džiova, plaučių uždegimas arba kurios kitos ligos. Širdies sutrikimai — ligos gali būti pagydomos, kaip ir daugelis kitų ligų.

Širdies sutrikimai yra gana skaitlingi. Vienas iš keturių pas gydytoją atsilankančių ligonių turi mažiau ar daugiau nesveiką širdį. Širdies ligų yra keliolika ir įvairių rūšių. Daugeliu atvejų jos yra panašios. Kiekviena ligos rūšis gydoma mediciniškai, įvairių vaistų pagalba, bet pati pagrindinė priemonė yra — tinkamas

Stok tu, beuodegi, į apačią, o mes vėl sulipsim ant vienas kito ir pasiėksim jį."

Siuvėjas, tą išgirdęs, labai persigando ir matydamas, kaip vilkai lipa ant vienas kito ir jau visiškai nebetoli, tuoj pagriebs jį už kojų, suriko:

"Nu, lipkit, lipkit! Kam teks, tai teks, o jau šitam beuodegiui tai teks!.."

Beuodegis, kaip tik išgirdo, tuoj šoko iš apačios, ir visi vilkai nuburbėjo žemėn. Perpusę vilkų užsimušė, o kiti į girią išbėgiojo. Siuvėjas nu lipo nuo eglės ir laimingai nuėjo savo keliu.

bebaik manęs mušti, jeigu tau mano uodega reikalinga, tai pasiimk sau ją, o mane paleisk gyvą, aš tau nieko nebedarysiu!.."

Siuvėjas pasiėmė žirkles, čekšt nukirpo vilkui uodegą ir paleido jį.

Vilkas nubėgo į girią, bailsiai sustaugė ir sušaukė vilkų tarybą. Subėgo vilkų didelė daugybė. Šitas vilkas biznis apsakė, kaip jį siuvėjas apjuokė, primušė ir uodegą nupjovė. Visi vilkai sutarė vienu balsu bėgti, pavyti siuvėją ir sudraskyti. Pasileido visi bėgti paskui jį. Pajuto siuvėjas, kad atžia pulkas vilkų kaip debesis, ir mato, kad nebėr kas daryti; tuojau greituoju įlipo į eglę. Subėgo vilkai pas eglę ir tarias, kaip reikia nuimti siuvėjas nuo eglės. Vienas vilkas ir sako:

"Palauk, susimildamas, ne-

gydymo sutvarkymas ir ligo- nio sąžiningas prisilaikymas nustatytos dietos. Čia gali būti kelios paprastos taisyklės, kurios yra būtinos sergančiam širdimi, bet taipgi jos naudingos ir sveikiems, kad užtikrinus širdžiai normalų darbą ir tuo įgalinus ją ilgiau tarnauti žmogui.

Būtinai apsilankyk pas gydytoją tyrimui, jei pajunti žemiau išvardintus negalavimus: kroniška kosulį, apal-pimo ar nusilpimo atsitiki-mus, kada užpuola astma, patinsta kojos, kada junta-mas nesibaigiantis nuovarg-is, juntami krutinės skaus-mai ar kada pajunti nenor-malų patankėjusį ir dažniau besikartojantį širdies plaki-mą. Kaip ir kiekvieną ligą, reikia gydyti tuojau pradžio-je, neužvilkinant jos. Nuo-to labai daug priklauso jos greitešnis ir sėkmingesnis pagydomas. Gi panašių šir-dies negalavimų gydymo už-delsimas gali būti labai rim-to širdies susirgimo priežas-timi ir pradžia.

Klausykis tik gydytojo nu-rodymų, bet niekad neieš-kok patarimo pas nieko ne-nusimanančius draugus, kny-gose ar kur nors kitur. Jei jau sergi širdimi, stenkis kiek galima daugiau susida-ryti ramaus poilsio. Nes nie-kas taip labai nekenkia iš-vargusiai širdžiai kaip fizi-nis nuovargis ir neturėjimas poilsio. Venk rūkymo, alko-holio ir bet kokio nervinio susijaudinimo. Sėskis ten, kur gali pakeisti stovėjimą, gulki, kur gali pakeisti sė-dėjimą ir pan. Išmok ramiau vaikščioti, niekad nebėk, ne-laiptiok laiptais ir t.t. Tai yra taisyklės, kurių niekad ne-gali pamiršti tas, kuris ser-ga širdies liga, prie kurių jis turi priprasti ir tada turės tvirtą pamatą pilnam šir-dies gydymui, kad ir kažko-kios rūšies susirgimas bebū-tų.

A. K.

Reta proga įsigyti pigių ir naudingų knygų

Susivienijimas Lietuvių Ame-rikoje po savo centro namų re-monto pertvarko savo archyvus ir biblioteką. Pasirodo SLA san-dėliuose yra nemažas skaičius knygų, kurios gali būti labai naudingos visuomenei. Ne tik tie, kurie domisi liuanistiniais klausimais, bet ir liet. višką knygą mylinti jaunoimė tur-ėtų pasinaudoti šia proga ir įsigyti tokių leidinių, kurių gal būt kitur visai negalima butų gauti.

Knygų reikalais prašome kreip-tis į SLA centrą, Prašome rašyti tokiu adresu: Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, 307 W 30th Street New York, N. Y.

NERVINGI ŽMONĖS

Nesenai mūsų komunali-niame bute įvyko muštynės. Ir tai ne taip sau paprastos muštynės, bet tikras karas. Aišku, visi mušėsi energi-gai, nuoširdžiai. Invalidui Gavrilov'ui vis nenusuko paskutinę galvą.

O viso-to priežastis — ne-paprastai jau nervingi žmo-nės. Pyksta, erzinaisi dėl kiekvieno menkniekio. Ir mu-šasi žiauriai.

Sakoma, kad po revoliuci-jos visų nervai visiškai išsi-klabino. Gal tai ir tiesa yra, bet invalidui Gavrilov'ui nuo šitos ideologijos galva greičiau nesugis.

Buvo taip: grįžta viena gyventoja — Marija Ščipco-va apie devintą valandą namo ir bendroje virtuvėje no-ri užsikurti sau primusą. Jinai, žinote, visuomet apie tą laiką užsikuria primusą, geria arbatą, taisosi kom-pressus. Taip ir ši kartą: no-ri ji užsikurti primusą, bet jis, trauk jį vilkai, neužside-ga. Ščipcova galvoja, kodėl jis velnias, neužsikuria, kad jis kur prasmegtų!

Jinai ima į kairiąją ranką šepetėlį ir nori primusą pra-valyti, bet tuo momentu ki-ta gyventoja — Darija Kobi-lina, pamačiusi, kad nori pasinaudoti jos šepetėliu, sako: šepetėlį, gerbiamoji piliete, prašau neliesti, nes jis mano. Išgirdusi tuos žo-džius Ščipcova, žinoma, už-siuto ir sako: labai prašau, prasmek tamsta su savo šepetėliu. Man prie tavo šepetėlio ir prisiliesti šlykštu, netik į rankas jį paimti. Tie žodžiai Dariją Kobiliną kaip karštu vandeniu perpylė.

Čia prasidėjo tarp jų dviejų diskusijos, vėliau trūkšmas, bildesys ir šauksmai. Tuoj atsiranda šepetėlio savi-ninkas, Darijos vyras — Jonas Kobilin'as. Jisai, ži-note, yra stiprokas vyras, toks pilvotas, bet savo ruožtu irgi labai nervingas. Taigi įeina į virtuvę tasai Kobilin'as ir sako: aš, sako, kaip dramblys už trisdė-simts du rubliu su kapeiko-mais dirbu kooperatyve, šyp-sausi pirkėjams ir dešras jiems pardavinėju ir už taip sunkiai uždirbtus pinigus šepetėlius sau perku ir delfo

neleisiu pašaliniam persona-lui jais naudotis.

Po tų žodžių vėl kilo gar-sai ir trūkšmas dėl šepetė-lio. Visi buto gyventojai su-sirūpinę susispraudė į vir-tuvę. Įeina į virtuvę ir in-validas Gavrilovas ir sako: Kas per trukšmas be muš-tynių? Po jo žodžių tuojau buvo konstatuota pradžia. Prasidėjo muštynės.

Virtuvėlė maža, ankštoka. Muštis nepatogu: visur ap-linkui puodai, puodeliai, pri-musai, Padoriai ir pasi-švaistyt nėra kur. O čia susi-rinko dvylika asmenybių. Nori, pavyzdžiui, uždrėbti per murzą vienam, užduoti keliam. Rezultate — kamša-lynė, griuvimas. Tokioje kamšalynėje netik invalidui Gavrilov'ui ant vienos ko-jos, bet ir stipruoliui ant tri-jų kojų neišsilaikyti. O in-validas — velnio padaras, iš-iveržė į patį vidurį. Gerbia-masis, pasakyk, kieno šepetė-lis, šaukia jam. Traukis iš čia, nes tuojau neteksi pas-kutinės kojos! Invalidas sa-ko: yelniop koją! Aš ir čia dabar nesitrauksiu! Žiūrėk, man visą ambiciją sukruvi-no. Ir tištikrujų, jam kaž-kas per morzą buvo smar-kiai užtepus. Na, jis ir nesit-traukia, puola. Tuo tarpu vėl kaž-kas jam smarkiai užvožia per viršugalvį. In-validas sudribo ant grindų, gulį ir nuobodžiauja.

Tuo momentu vienas iš dalyvavusių parazitų iškvie-čia miliciją. Ateina milici-ininkas ir šaukia: apsirū-pinkite karstais jus velniai, nes tuojau šaudyti pradė-siu. Tik po šių lemenčių žo-džių liaudis atsipeikėjo ir išbėgiojo po kambarius. Ne-išbėgo tik vienas invalidas, jis gulėjo priplotas prie žė-mės.

— Komunaliniais butais bolševikų rojuje vadinami paprasti butai, kur anksčiau, prieš revoliuciją gyvendavo viena šeima. Augant gyven-tojų skaičiui miestuose ir nepastatant naujų namų, bolševikai viename bute ap-gyvendina keletą šeimų. Šis rašinėlis ir atvaizduoja to-kių komunalinių butų ina-mių gyvenimą. Vert.

Perkeliam Iš Arti ir Toli — Sukraunam ir Iškraunam

HARRY LONGWELL

Isteigta 1919

Perkeliam Pečius, Pianus, Šaldytuvus

Nemokamai Apkainojame

217 STAFFORD GATVĖS TEL. 7-6802

Namai: Harry Longwell, 217 Stafford Street

Telefonas 5-8049

SPENCER SAVINGS BANK

MUTUAL SAVINGS BANK, Inc. 1871

W. J. Heffernan, President

H. P. Starr, Treasurer

SPENCER, MASS.

CENTRAL KITCHEN

332 MAIN STREET - WORCESTER 8, MASS.

Kasdien. Priešpiečia 11 - 3 val.

Pietus 5 - 7 išskiriant šeštadieniais

TELEPHONE 3-1177

NO MONTHLY CRAMPS... not even on the VERY FIRST DAY!

Doctors' tests show amazing preventive relief of pain, backaches, nervous feelings

Women and girls who suffer from the functionally-caused cramps, backaches and headaches due to menstruation—who feel upset and irritable on certain "particular days" every month—may be suffering quite needlessly! Such is the conclusion from tests by doctors in which Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound stopped or gave amazing relief of such distress in 3 out of 4 of the cases. . . . even on the very first and worst day of the period! Yes! Medical evidence proves Lydia Pinkham's mod-

ern in action. It exerts a remarkably calming effect on the uterus—without the use of pain-deadening drugs! The effectiveness of Lydia Pinkham's needs no proof to the millions of women and girls whom it has benefited. But how about you? Do you know what it may do for you? Take Lydia Pinkham's! See if you don't get the same relief from cramps and weakness. . . . feel better both before and during your period! Get either Lydia Pinkham's Compound, or new, improved Tablets, with added iron! Lydia Pinkham's is wonderful for "hot flashes" and other functional distress of the "change of life," too!

Lydia Pinkham's has a quieting effect on the uterine contractions (see chart) which may often cause menstrual pain

ATSISĀUKIMAS

Sesės ir Broliai Lietuviai!

Iš tolimojo Sibiro, iš klaidingų Altajaus pašlaičių šiandien prasiskverbia laisvajan Pasaulin mūsų ištremtųjų brolių ir seserų, tėvų ir artimųjų kančia ir sielvartu persunkta rauda!

LIETUVIAI! Kraujuje ir ašaroje pasrūvusi mūsų Tėvynė ir šimtai tūkstančių Sovietų Rusijos priverčiamojo darbo stovyklose kankinamų ir žudomų jos vaikų, ypatingai šiandieną, traagiškajame BIRŽELYJE, šaukiasi laisvojo Pasaulio lietuvių moralinės užuojautos ir pagalbos!

WORCESTERIO LIETUVIAI! Jautriai išgirsime šį mūsų artimųjų šauksmą ir visi kaip vienas dalyvausime skaudžių BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIME, Worcesteryje ruošiamam birželio (June) 13 d., 1954, sekmadienį. Minėjimas pradedamas šv. Mišiomis, kurios bus atlaikomos šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje 9:45 val. ir Aušros Vartų — 11:00 val. ryto.

Tą pačią dieną, 2 valandą po pietų, šaukiamas visų lietuvių masinis protesto

MITINGAS

nukreiptas prieš Sov. Rusijos budelių vykdomą, istorijoje palyginimo neturintį, mūsų Tėvynės Lietuvos gyventojų naikinimą ir žudymą!

Mitingo vieta: **MAIRONIO PARKAS**, No. Quinsig. Ave., Shrewsbury.

Mitinge kalbas pasakys: Worcesterio miesto Majoras James O'Brien; VLIKo Vykdomosios Tarybos Pirmininkas Prof. Karolis Zalkauskas ir Lietuvos Laisvės Komiteto Pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas.

Meninę programą atliks: Worcesterio Lietuvių Meno Megėjų Ratelis ir Lietuvių - Amerikiečių Drum Korpas.

Po mitingo, ten pat ruošiamas BALFo ir Vak. Vokietijos lietuvių mokyklų paramai. **PIKNIKAS.**

Worcesterio Lietuvių K-tas

Viesulas Praūžė Metai Atgal

Centralinės Massachusetts dalies gyventojai įvairiais būdais minėjo metų sukaktuves viesulo, kurs atėmė 94 gyvybių, sužeidė 1306 žmonių ir padarė nuostolių už \$53,000,000. Tas viesulas pakilo birželio 9, 1953 metais.

Vieni bažnyčiose meldėsi, kiti šoko, o dar kiti praleido dieną, kaip paprastai ir bandė pamiršti kas įvyko toje dienoje. Vėlavos buvo nuleistos iki pusės stiebo, Mayoros O'Brien paskyrė tą dieną kaip atminimo ir padėkos išreiškimą.

Great Brook Valley apartamentai, kurie buvo prieš metą viesulo sugriauti jau atstatyti ir sutvarkyti. Apygyvendinimo Autoriteto administracijos name įvyko iškilnės paminėti šių 990 butų atstatymą. Tose iškilnėse kalbėjo: Leit. Gubernatorius Sumner G. Whittier; Daniel Tyler, Jr., Valstybės Apygyvendinimo Tarybos buvęs direktorius; Miesto viršininkas McGrath; mayoras O'Brien; ponas Harold buvo pagerbtas už jo pasiūlytą laiką viesulo. Kiti kalbėtojai buvo S. J. Donnelly, prel. David C. Sullivan, rab. Joseph Klein ir kiti.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ PRIE JURŲ

IŠNUOMAVIMUL — Butai ar kambariai, savaitei, mėnesiui, dienai, sezonui — atostogoms. Dvi minutės nuo jūris pakraščio. **ANTANAS BANIS**, 23 Edgewater Road Nantasket Beach Tel. Hull 5-1210 arba President 3-9671

PRANEŠIMAS !!

PRANEŠIMAS !!

KOKIS ir KAS BUS ?

Lietuvių Republikonų Klubo

PIKNIKAS

KADA BUS ?

SEKMAD., BIRŽELIO (JUNE) 13, 1954

KUR BUS ?

Woodland Park - Auburn, Mass.

KELRODIS: Iš Cambridge gatvės imt Freemont Street, askui Webster iki Boyce, iš ten po kaire, Rockaway Drive iki Parko, Autobusas numeris 21, Hadwen Park. Ten bus visko valgyti, gerti — graži salė

KVIEČIA VALDYBA

Šeštadieninės Mokyklos Užbaigtuvės

Birželio 6 d. Aušros Vartų par. salėje įvyko šeštadieninės liuanistikos mokyklos mokslo užbaigimas. Aušros Vartų parapijoje veikia šeštadieninė mokykla nuo 1952 m. rudenio. Ji buvo įsteigta prelato K. Vasio paskatinimu. Šiais mokslo metais mokyklą lankė apie 20 mokinių. Joje mokytojais dirbo J. Rautkys, kun. J. Steponaitis, Pr. Pauliukonis, o vedėju tos mokyklos buvo J. Baškys.

Prie mokinių motinų Rautkienės, Palubeckienės, Kazlauskienės, Katinauskienės, Mikalauskienės, Gedminienės ir kitų ponų gražiai parengtų stalų rinkosi tėvai ir mokiniai. Mokyklos užbaigimo šventėje dalyvavo ir parapijos klebonas prelatas K. Vasy. Prelatui sukalbėjus malda, visi sėdo už stalų ir pradėjo tuštinti įvairius skanumynus. Kai stalai truputi aptuštėjo, mokyklos vedėjas J. Baškys tarė trumpą žodelį. Po to mokiniai padėklavom, gražių patriotinių eilėraščių, Gedmintas paskambino gitara, V. Mikalauskas mandalina, visi mokiniai padainavo keletą dainelių.

Prelatas K. Vasy savo kalboje pasidžiaugė mokyklos dirbamu švietimo ir tautinimo darbu ir ragino tiek tėvus tiek mokinius neapsileisti ir toliau mokytis lietuvių kalbos. Prelatas išskėlė lietuvių kalbos senumą, jos grožį ir reikšmę mokslui. Tėvų vardu (Tėvų komitetą sudarė J. Rautkys, Gedminienė ir Palubeckas). J. Rautkys padėkojo prelatui už suteiktas galimybes vaikučius šviesti tautinėje dvasioje. Iškilmingoji dalis buvo baigta Tautos Himnu.

Atvyko ir kun. J. Steponaitis iš Hartfordo, kur Moterų Sąjungos sąskridžiui skaitęs paskaitą. Prsidėjo jaunimo linksmoji dalis žaidimais. Be to, buvo dar pasidalinta įspūdišiais iš praėjusių mokslo metų darbu. Kalbėjo kun. J. Steponaitis, J. Baškys ir J. Rautkys. Jaunimas skirstėsi nenoromis, klausdamas kada vėl bus surengtos tokios baigtuvės.

Dalyvis

Krautuvė Išnuomoti

Kampo Ward ir Stone gatvių, per 30 metų išdirbta, nėra kitos valgomųjų daiktų krautuvės arti, prie Skernišio aikštės. Nuoma nebrangi, prieinama. Kreipkitės: —

Mrs. Kazimieras Vaitiekus, 33 Millbury St. Worcester, Mass. Telefonu galima pašaut po 6-tos valandos — 7-9565.

Vyks į Seimus

Šio mėnesio pabaigoje, Antanas Kriaucelis su žentū ir duktere vyks automobiliu į Wilkes-Barre, Pa., dalyvauti Sandaros ir SLA seimuose. Juozas Šalaviejus taipgi atstovaus Sandaros seime. Ponia Ona Morey su savo vyru vyksta į SLA seimą. Sandaros seimas bus birželio 25-26; Tėvynės Mylėtojų bus birželio 27-tą; gi SLA nuo birželio 28 iki liepos 3-čios.

NEKRIAUSKIME SAVO VAIKŲ

Keistai skamba. Neskriauski-me savo vaikų. Reiškia tėvai skriaudžia savo vaikus. Normaliose gyvenimo sąlygose ir normaliems tėvams esant tas neįmanoma. Tiesa pasitaiko išimčių. Pasitaiko tėvų, kurie vaikus pasaulin leidžia, bet jais nesirūpina. Nesirūpina jų gerbuviu, jų ateitimi. Bet tai išimtys. Ir ne apie tokius tėvus čia noriu kalbėti. Norisi paminėti tuos tėvus, kurie savo vaikų materialine ateitimi ir rūpinasi, bet sąmoningai ar nesąmoningai leidžia nustoti brangiausiojo žmogaus turte, — jo gimtosios kalbos ir savo tėvų žemės meilės.

Gyvename ypatingose sąlygose. Aplinkuma svetima. Gimtoji kalba vartojama tik šeimoje. Bet tėvai su savo vaikais būna kartu labai trumpą laiką. Jie užimti kasdieninės duonos rūpesčiu šalia namų. Vaikai gatvėje, ki-nuose ir net mokykloje girdi tik svetimą kalbą. Vaiko siela jautri ir mieli. Ji greitai viską kas nauja prisiima, bet kartu jau turėtą ir pamiršta. O pavojus pamiršti yra jo gimtoji kalba.

Daugelis naujai atvykusiųjų stebėjosi ir reiškė nepasitenkinimą, kad seniau atvykusiųjų lietuvių vaikai ir anūkai užmiršo savo tėvų ir protėvių kalbą. Kad kartais anūkai su savo seneliais įstengia susikalbėti tik vartojant dvi kalbas kartu. Seneliai gerai neįmoko angliškai, o jų anūkai nekalba, bet šiek tiek supranta lietuviškai.

Bet kas gi dedasi su naujai atvykusių vaikais? Prieš 5 - 6 metų atvežtas kūdikis ar ke-lių metų vaikas, šiandien jau gerai kalba angliškai. Tai visur nepelkinta, kad greit išmoko svetimos kalbos. Nieko bloga,

Mirė

Antanas J. Vaičiulis, sulaukęs 70 met., 14 Lafayette St., mirė antradienį savo namuose. Jisai kilo iš Vilniaus, Lietuvos ir iš-gyveno Worcesterį apie 47 me-tus. Velionis paliko savo žmoną Marijoną (Česna) Vaičiulį ir sūnų Juozą Vaičiulį. Šermentys buvo Čivinsko-Kudarausko laidotuvių koplyčioj. Ketvirtadienio ryte, buvo atlaikytos gedulingos pamaldos šv. Kazimiero bažny-čioj ir nulydėtas į Notre Dame kapus.

TĖVŲ PAGERBIMUI

PIKNIKAS

Lietuviškai Spaudai Paremti

— ĮVYKS —

SEKMADIENI BIRŽELIO (JUNE) 20, 1954 m.

Tuojau Po Pietų

WORCESTERIO LIETUVIŲ SENELIŲ PAGELBOS DR-JOS PARKE

WOODLAND PARK

AUBURN, MASS.

PASKIRTA:

DOVANOS TĖVAMS (Seniausiam, Jauiausiaam) DOVANOS SVEČIAMS

Įdomi programa iš Kalbų, Muzikos, Žaidimų ir t. t.

— KVIEČIAM VISUS IŠ ARTI IR TOLI —

SLA Penkto Apskr. Ir Visuomenės Žiniai

Spaudos Klubo Išvyka

Birželio 5-6 dienomis SLA Poilsio Namuose Atlantic City įvyko SLA Penkto Apskr. ir veikaus bei New Yorko lietuvių tarpe populiarus Spaudos Klubo bendra išvyka, kurioje dalyvavo gražus burys lietuvių visuomenininkų.

Bendram pobuviui vadovavęs adv. S. Briedis pasistengė suteikti gražias nuotaikas. Jis kalbėjo apie reikšmę mūsų gyvenime gerų tradicijų, apie reikalą dažniau savo tarpe susitikti ir bendrauti. Jo pasiūlymu buvo pasirašytas linksmo turinio "charte-ris", buvo pasižadėta kasmet susitikti SLA Poilsio Namuose Atlantic City ir, kas svarbiausia, patiekti "daugiškumo įrodymus."

Pobuvio metu buvo pasakyta keletas nuosirdžių kalbų. Plačiau išsitarė: dr. M. J. Vinikas, adv. S. Briedis—Penktojo Apskr. pirmininkas, Lietuvos Laisvės komiteto pirm. V. Sidzikauskas, Spaudos Klubo pirm. A. S. Trečiokas, S. Volskis ir eilė kitų.

Jaukiame SLA Poilsio Name susirinko pasidžiaugti pajurio malonumais ir pabendrauti jau-kių lietuviškoje aplinkoje gau-sus burys visuomenės darbuoto-jų, kurių tarpe paminėtini šie: V. Sidzikauskas, dr. M. J. Vini-kas, A. S. Trečiokas, S. Volskis ir J. Walshius su žmonimis, o be to adv. S. Briedis, S. Čerienė—Mulks (visuomenininkė ir muzikė), B. Spudienė, U. Kraus, S. Rimavičius, J. Mikolainienė ir kiti.

Labai gražu, kad panašus lie-tuvių visuomenininkų susitiki-mai pasidarė tradiciniai. Jie su-teikia dalyviams ir malonumą ir esti neabejotinai naudingi.

A. Sirutis

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVI"

BEA'S BEAUTY SHOP

156 GREEN STREET

TELEF. 6-0055

Lietuviška Įstaiga

PCSMETINIAI SUGARBINAVIMAI "PERMANENT WAVE" SPECIALISTĖS.

VISOKI KITI GROŽES PATARNAVIMAI ATIDARYTA VAKAROS PAGAL SUSITARIMĄ KASDIDN NUO 9-tos val ryto iki 7-tos vakaro Worcester, Mass.

1954 m. gegužės mėn. 23 d. Worcester'yje, Lietuvių Klube, 12 Vernon g-vė, Mažosios Liet. Tarybos Pirm. ir VLIKo nario E. Simonaičio atsilankymo pro-ga, Mažosios Lietuvos laisvini-mo reikalams aukavo:

Po \$5.00 aukavo: Mr. ir Mrs. Dvareckas, M. Žemaitaitis, A. Tomkus, Dr. Zekus ir B. Mudėnas.

Po \$4.00 aukavo: J. Rautkys. Po \$3.00 aukavo: J. Matijošaitis, Pr. Aukštuolis, Z. Krasins-

Po \$2.00 aukavo: B. Vedec-kienė, H. Jablonskis, J. Inčiura, S. Zvicas, A. Kuzmickas, J. Sla-vainskas, J. Pupka, J. Bertašius, B. Grigaliunas, R. Juozaitis, Pr. Stanelis, S. Lukšys, J. Sajonas, J. Ramonas, M. Kazlauskas, A. Irlikaitė, J. Gaidys, J. Kava-liauskas, J. Pipiras, V. Dabrila, J. Palubeckas, Basiulis, J. Macu-levičius A. Repšys, B. Kalvinas, J. Ruska.

Po \$1.50 aukavo J. Skliutas. Po \$1.00 aukavo: M. Židžuniėnė, M. Vatkis, V. Židžūnas, J. Burdulis, O. Gaidienė, P. Gražulis, J. Valeckas, J. Karaziya, E. Meilus, J. Pranaitis, K. Zurlis, J. Kiela, Urbanavičius, P. Šiške-vičius, K. Šimkonis, J. Dėdinas, S. Šurkus, J. Radžius, O. Karic-kienė, Pr. Jurgelionis, V. Garsys, O. Tiškienė, J. Matusaitis, P. Simonaitis, C. Rautkys, L. Lek-nickas, A. Garsienė, Židžūnas, J. Kavaiuskas, P. Sinkevičius, Narkevičius, J. Bužinskas, Žilėnė, P. Mažeika, P. Glada, Bazi-lauskas, P. Pumeris, J. Ramonas ir V. Mačys.

Po 95c: Gedvilas, ir po 50c K. Babrauskas ir V. Barisas. Po 30c Jasutis. Po 25c A. Girėys.

Pagal aukų lapus gauta \$133.. Be to aukojo Organizacijos: Lie-tuvai Remti Draugija \$25.00, ALT Sandaros 16-ji kuopa \$25.. Lietuvių Labdaringa D-ja \$10. Viso gauta \$193.00.

Visiems aukotojams nuosirdus dėkui. Worcesterio Lietuvių K-tas